

Ostříleným lučištníkům stačí internet

U různých netypických a úzce specializovaných výrobků na bázi dřeva, určených pro úzký okruh zákazníků, je téměř nepsaným pravidlem, že se jimi zabývají lidé vyučení mimo náš obor, neboť jejich produkce je často podmíněna zkušenostmi ze zcela jiných odvětví a odbyt vyžaduje patřičné kontakty. Z tohoto pravidla se do jisté míry vymyká největší tuzemský výrobce dřevěných luků šestapadesátiletý Bohumil Peroutka ze Starého Kolína, který, ačkoliv má pro svoji činnost zkušeností na rozdávání, je navíc z oboru a jako truhlář původně směřoval cestou, jež mu byla profesně bližší. Že z ní nakonec sešel a se svojí rodinou dnes v rámci společnosti **REXBOW** vyrábí až 300 luků měsíčně, má na svědomí osud.

Autor: Ing. František Novák
Kontakt: novak.sd@tiscali.cz
Foto: autor

Bohumil Peroutka se cestou soukromého podnikání vydal, podobně jako celá řada jiných truhlářů, již v roce 1990, kdy se spolu s několika zaměstnanci zaměřil na zakázkovou výrobu interiérů tehdy hojně vznikajících restaurací. Jeho organismus ale nevydržel s tím spojené pracovní zatížení a kvůli slabé mozkové příhodě a následné dlouhodobé rekonvalescenci musel svoji firmu zrušit. Po uzdravení začal hledat nový a podle jeho slov hlavně klidnější způsob obživy. Jakožto bývalý mistr republiky a reprezentant v lukostřelbě v kategorii 3D (imitovaný lov v přírodě za pomoci 28 modelů různých zvířat a hodnocený podobně jako např. golf)

se rozhodl využít svých kontaktů a zkušeností a nechal se zaměstnat u obchodní firmy jako prodejce a servisní technik pro luky a přidružený sortiment. Při tom se mu postupně vracela chuť opět podnikat a když se mu posléze naskytla šance odkoupit od jistého končícího výrobce luků know-how a řadu přípravků, rozhodl se je začít vyrábět.

V současné době zaměstnává také manželku Yvetu, dceru Janu a syna Ondřeje, kteří spolu s ním v rámci rodinné firmy **REXBOW** produkují cca 250–300 luků měsíčně. „Poptávka na trhu je vyšší, ale 300 kusů je maximum, které v této sestavě dokážeme zvládnout. Sehnat totiž do výroby někoho cizího tak, aby pracoval spolehlivě bez stálého dohledu, se nám zatím nepodařilo,“ sdělil nám Bohumil Peroutka na úvod naší návštěvy jeho firmy produkující luky anglické, reflexní a jezdecké.

Rozměry dobové...

„Anglický typ luku představuje klasický rovný luk o délce 68–70 palců. Dříve se vyráběl z jednoho kusu rovného štipaného dřeva tisu nebo jasanu, které se rovnoměrně na obě strany opracovalo mírně do kónusu. Madlo luku nebylo opatřeno tzv. zakládkou pro šíp (drážka umožňující lepší zamíření), který se proto pokládal přímo na ukazovák ruky,“ vtahuje nás výrobce do tajů své činnosti s tím, že tento luk nebyl určen pro přesnou střelbu na předem stanovený cíl, ale na velkou vzdálenost a v minulosti se používal např. při dobývání hradeb. Pravým opakem jsou luky reflexní, zastoupené např. tzv. luky tatarským s prudce zahnutými konci ramen směrem dopředu. Jejich madla jsou opatřena zakládkou pro šíp a byly určeny pro přesnou střelbu na krátkou vzdálenost (do cca 27 m). ▶

Lukostřelbou a výrobou luků se zabývají také dcera a syn (na fotografii druhá a třetí zprava) Bohumila Peroutky

Sortiment firmy tvoří luky anglické, reflexní a jezdecké

Přestože jsou kratší než anglický typ luků (55–62 palců), jimi vystřelený šíp má podstatně větší rychlost a průstřel. „To způsobují již zmíněné ohnuté konce ramen (tzv. reflexy), které při výstřelu šípu, respektive při návratu luku zpět do původní polohy, působí jako páka,“ upřesňuje B. Peroutka a dodává, že poslední z vyráběných luků – jezdecké jsou tvarově shodné s luky anglickými nebo reflexními, ale vyrábějí se pouze do délky 50 palců, neboť nesmí při nátahu překážet jezdcovi ani koni. Jde o typ určený pro rychlou střelbu z koně při trysku na krátkou vzdálenost zhruba 2–3 metry.

... ale konstrukce moderní

U výše uvedených luků Peroutkovi dodržují historicky dané rozměry a základní tvary, ale na rozdíl od minulosti je vyrábí jako lepený sendvič složený z masivního dřeva, dýhy a laminátu. „Jádro, respektive vlastní těleso každého luku, je slepeno z masivního dřeva (zpravidla iroko, wenge), které tvoří základ budoucího madla luku, a pásů dýhy, z nichž jsou slepena ramena. V případě ramen pro vnější pohledové vrstvy nejčastěji používáme mahagon, bambus či gabon a dovnitř vkládáme jasan. Poslední povrchovou

vrstvou pod lakem je transparentní laminát o tloušťce 0,8–1,2 mm, který zlepšuje tzv. „střelecké“ vlastnosti luku (pružnost a švih) a současně plní i ochrannou funkci v tom smyslu, že při náhodném zlomení luku drží jednotlivé části pohromadě, aby se nerozletěly do okolí a někoho nezranily,“ pokračuje výrobce s tím, že při vlastní výrobě se jednotlivé materiály skládají na sebe a slepují epoxidovým lepidlem. Takto vytvořený soubor se pak upevní na dřevěné kopyto zhotovené ve tvaru příslušného typu luku a poté se po určitou dobu vypéká v elektrické peci, aby epoxid co nejloubeji pronikl

Luky jsou vyráběné jako lepený sendvič složený z masivního dřeva, dýhy a laminátu

Složený sendvič prolepený epoxidovým lepidlem a upevněný na dřevěném kopytu se „vypéká“ v elektrické peci

do dřeva a současně rychleji vytvrdnul. Po této proceduře se na konce ramen nalepí tenké destičky z tvrdého dřeva (nejčastěji wenge, palisandr), z nichž se pak při celkovém opracování takto připraveného polotovaru (do konečného tvaru luku) vybrousí tzv. koncovky pro upevnění tětivy.

„Pro úplnost informací je třeba dodat, že výše zmíněné dřeviny velmi často kombinujeme, a to jak z důvodů estetických, tak v případě ramen i technických. Při výrobě luků totiž záleží hlavně na tom, zda jde o luk pro dítě či pro dospělého člověka, neboť každý z nich je jinak velký a má jinou sílu nátahu, a dále na tom, jaký má mít vystřelený šíp průraz, dolet apod. Jelikož toto všechno ovlivňuje především délka a konstrukce ramen, proto je nutné při jejich výrobě zvolit nejen správnou tloušťku a počet vnitřních dých (2–8), ale často je třeba zkombinovat i různé dřeviny, protože každá má určité specifické vlastnosti, které mohou tyto požadavky výrazně ovlivnit. Až takto detailně se ovšem postupuje pouze při výrobě dražších luků na zakázku, které děláme hlavně pro našeho obchodního partnera v Rakousku,“ doplnil majitel s dovětkem, že konečnou fázi výroby je povrchová úprava polyuretanovým lakem aplikovaná stříkáním v 6–8 vrstvách na nelaminované hrany a v 2–3 vrstvách na plochy.

Nejen pro sport, ale především k relaxaci

Představený sortiment luků, k nimž Peroutkovi vyrábí i šípky (dřevěné – cedrové, duralové či karbonové), je z asi 90 % vyvážen, a to především do Holandska a již zmíněného Rakouska, v menším množství na Slovensko a do Polska a od letošního roku také do Malajsie, kde firma získala většího odběratele prostřednictvím facebooku.

„V Holandsku dodáváme velkoobchodní firmě JVD, která náš sortiment následně distribuuje v podstatě po celé Evropě. V Rakousku a na Slovensku,

kde je na rozdíl od ČR oficiálně povolen i skutečný lov lukem, spolupracujeme se specializovanými prodejci, jež jsme kontaktovali nebo kontaktujeme na závodech či lovech. Ty dnes kromě mě absolvují hlavně dcera se synem, kteří se vydali v mých šlépějích,“ upřesňuje B. Peroutka s dovětkem, že v západních zemích je lukostřelba (hlavně 3D) odjakživa velmi populární. Důkazem toho je velké množství lukostřeleckých klubů, které kromě závodníků sdružují i značné množství amatérských lukostřelců střílejících jen pro radost a vlastní potěšení.

„Největší skupinu našich zákazníků, a to nejen v zahraničí, ale v posledních letech díky internetu také u nás, však tvoří nikde neorganizovaná široká veřejnost respektive lidé, kteří mají touhu občas si někde v klidu zastřílet (na chatě, doma na zahradě apod.) Lukostřelba je totiž výborným relaxačním prostředkem, neboť pokud se chcete alespoň někdy trefit takřikajíc do černého a mít ze střelby opravdu radost, musíte se zcela soustředit jen na míření a na šíp, což vás donutí zapomenout na všechny běžné starosti,“ motivuje nás výrobce a dodává, že z těchto důvodů proto firma zatím nemá potřebu svoji produkci nějak výrazněji prezentovat, s výjimkou zmíněných účastí na některých závodech.

„V zahraničí nám reklamu od začátku dělají obchodníci a doma jsme ji v podstatě ani nepotřebovali, jelikož požadavky exportu jsou stále natolik velké, že máme co dělat, abychom stíhali plnit dodací lhůty,“ doplnil B. Peroutka. Nicméně k větší propagaci lukostřelby v ČR firma založila doma ve Starém Kolině firemní lukostřelecký klub s přírodní střelnici. Mimo webových stránek s e-shopem provozuje již pátým rokem také kamennou prodejnu, v níž kromě vlastního sortimentu nabízí i veškeré příslušenství pro lukostřelbu a kde si zákazníci mohou v improvizované střelnici luky také vyzkoušet a vybrat takový, který odpovídá jejich tělesným parametrům. „Kdo už má s luky nějakou zkušenost, tak si dokáže vybrat zboží na našem in-

ternetovém obchodu. Začátečníci, kteří to s lukostřelbou myslí alespoň trochu vážně, zpravidla chodí do prodejny, aby měli jistotu, že luk a k němu zde na míru upravené šípky jim takřikajíc padnou do ruky,“ uvedl závěrem Bohumil Peroutka s tím, že ceny dřevěných luků se v závislosti na typu a provedení pohybují od 1400 do 6000 Kč.

Po slepení se na konce ramen nalepí tenké destičky z tvrdého dřeva z nichž se pak při celkovém opracování vybrousí tzv. koncovky pro upevnění tětivy

Základní faktografické údaje o firmě

Název: REXBOW s.r.o.
Místo: Starý Kolín
Rok založení: 1990 (s.r.o. 2011)
Počet zaměstnanců: 4
Web: www.rexbow.cz

